

(6138)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

Les roderes tràgiques

Es diria que el temps s'ha aturat a Espanya. S'assemblen els dies, els mesos i els anys. El calendari espiritual espanyol pot ésser qualificat de perpetu. Cada any serveix el mateix. Com a nota característica d'aquest calendari, hi ha el problema del Marroc. Es muda de Govern, d'Alts Comissaris i de plans de campanya; però els fets adversos i descoratjadors es repeteixen en el fons, amb una monotonia desesperant. Ara mateix ha tornat a haver-hi a la zona de Melilla allò que en diuen «un contratemps». Totes les notabilitats tècniques d'Espanya han passat pels camps d'Àfrica. I cap ha pogut treure el carro de les roderes tràgiques on ha caigut.

Mentretant, un exèrcit de 150,000 homes segueix a la petita zona espanyola, i tan aviat com s'intenta una operació d'alguna importància vé la nova del «contratemps», atribuït sempre a casualitats desfavorables, i vé després la deturada indefinida del moviment començat. Tot això costa víctimes de malaltia i de sang, i costa alguns milions diaris. Si tot sortís de franc, així en diners com en vides, seria ja intolerable la prolongació d'un estat de coses del qual ningú no veu la fi. Però l'alt preu a què paguen els súbdits de l'Estat espanyol l'aventura marroquina, fa aquesta més intolerable. Caldrà, potser, un nou Annual per a fer comprendre als polítics i al poble mateix la necessitat d'abandonar decididament una empresa funesta, superior a les forces d'un Estat en ple decaïment econòmic i moral.

Aquestes roderes són ja antigues a Espanya. Les dues línies paral·leles, estenent-se entre fang i sang, formen el traçat de la història espanyola. I tots els pobles lligats al carro fatal han de pagar una terrible contribució a aquesta fatalitat històrica.

SOBRE SINDICACIÓ VOLUNTARIA

Si los hombres que allá en Madrid rigen los destinos de España, hubiesen sido elevados a la categoría de gobernantes para invertir y trastocar todas las normas de orden jurídico, económico y

social, necesarias al desenvolvimiento normal y lógico de la nación, no lo harían mejor que lo hacen. Tan bien, acaso; pero mejor, imposible. Y aquí de lo incomprensible. Se concibe que una persona o un grupo de personas cumplan mal o medianamente el cometido que se les asignó; pero ¡que hagan todo lo contrario, todo al revés de como debieran hacerlo, es lo que no cabe en la cabeza de cualquiera persona que esté medianamente equilibrada!

Sin embargo, esto es lo que sucede en España. No entraremos en el exámen y

crítica de los centenares de proyectos de ley o de reales órdenes que a cada paso nos interponen nuestros gobernantes para demostrar la aseveración de cuanto llevamos dicho, bastará tan solo que ojeemos rápidamente el último decreto, el de Sindicación profesional voluntaria. Pasando por alto cuanto nos dice el ministro del Trabajo en el preámbulo, en el que alega que el decreto obedece a «la experiencia de otras naciones», aunque prudentemente se calle qué naciones son esas, las que le han servido de «modelo», lo primero que nos ha llamado la atención es lo de que el real decreto de sindicación profesional voluntaria se establece «sin perjuicio del derecho de asociación garantizado por el art. 13 de la Constitución y regulado por la ley del 30 de Junio de 1887».

A lo que cabe preguntar: ¿pueden los trabajadores de una profesión, ramo o industria que no acepten los términos del real decreto de sindicación voluntaria, prescindir del mismo y organizarse con arreglo al principio de la Ley de Asociaciones de 1887, o bien se les impedirá ejercer este derecho, para obligarles a que acepten el real decreto del 3 de Noviembre de 1922, o sea el último sobre sindicación voluntaria y profesional?

Esto es lo que el señor ministro del Trabajo no nos declara, ni en el preámbulo ni en el articulado del proyecto. Y sería muy interesante una aclaración sobre este particular, ya que de ella sacaríamos conclusiones esclarecedoras.

Porque no sé si se habrá fijado usted bien, señor ministro; pero la verdad es que resulta muy contradictorio y de interpretación un poco arbitraria ese primer artículo de su proyecto, si a los obreros no se les deja sindicarse fuera de las normas que en el mismo se establecen. Y si no, veamos.

Se trata, según el propio título que usted ha dado al proyecto, de «sindicación profesional y voluntaria», lo que lógicamente debe interpretarse como una cosa que puede hacerla quien quiera y sin obligación ni coacción de ninguna clase. Y como nosotros, los sindicalistas,

L'actualitat social

consideramos que el proyecto de sindicación voluntaria es inadmisibile, de aquí la aclaración que yo le pido, porque si quiere obligarse a los Sindicatos de Ramo o de Industria (vulgo Sindicatos únicos) a que se sometan a él, no lo harán, y no lo harán porque están constituidos con arreglo a la Ley de Asociaciones de 1887, hallando en ella garantizado su funcionamiento, sin las restricciones que a la sindicación obrera establece el último decreto del ministro del Trabajo.

A. PESTAÑA

Pàtria i socialisme

Si se'ns preguntés què és el feixisme, respondriem: la frase famosa de Bismarck, aplicada a la pàtria. Es a dir: la pàtria, abans que'l dret. Heu's aquí el feixisme. Començà amb una acció contra la deïxa de la Dalmàcia als jugueslaus. Després, atacà al comunisme. Finalment, ha vençut a l'Estat per a fer-se Estat, per a ésser la mateixa pàtria organitzada.

Substancialment el feixisme és el nacionalisme. Ho és, fins quan agredeix an els socialistes perquè ho fa, no pas en nom de la propietat, no pas en nom del dret romà, sinó d'Itàlia, de la nació contra la Internacional, dels italians, tots uns, fills d'Itàlia, contra els preconitzadors de la lluita de classes, que entranya la guerra civil permanent dels italians.

Jo m'he preguntat de vegades, si el gran enemic del proletariat i del socialisme, no serà la pàtria més que el capitalisme. En nom de les pàtries, les revolucionàries o les conservadores, les jacobines o les monàrquiques, els proletariats han estat llençats a l'hecatombe, oferint a l'honor nacional milions de vides que no s'han ofert a la pròpia causa. En nom de les pàtries se'ls hi ha demanat una ponderació i un resignat quietisme. En nom de les pàtries es vol ara ofegar tot moviment socialista. La pàtria per damunt de tot. Abans era Déu i l'Església. Ara és la pàtria.

No solament es dona a Itàlia aquesta doctrina decretada violentament. Tota repressió ha tingut un fons nacionalista, a Finlàndia, a Hongria, a Alemanya, a Itàlia, fins a Catalunya. En la mateixa França, les doctrines socialistes, fins les democràtiques, són rebutjades pels doctrinaris nacionalistes en nom d'un realisme polític, d'una tradició i d'un ordre, que no són més que la tradició i l'ordre de la pàtria francesa. El nacionalisme alemany, a l'aguait d'un proper cop d'Estat a Baviera, estem segurs de que més que les institucions socials vol salvar la pàtria vençuda. La revenja té en el socialisme i en la república uns enemics.

Per això la revolució russa, practicant la seva lògica internacionalista, va permetre, primer, l'espoliació territorial dels alemanys i després la separació de les províncies bàltiques i de les velles nacionalitats que volgueren viure isolades. El regne bolxèvic, no era el de la vella pàtria, i si després ha acceptat un patriotisme ha estat defensiu i acceptat com un aglutinant col·lectiu per als russos que no posseïen el sentiment comunista.

La concepció de la pàtria és conservadora. Ho és fins la de les pàtries en potència. Polònia es declarà, immediatament, contrarevolucionària, a l'igual que Finlàndia. Irlanda és conservadora. Ho és Catalunya, i ho és el sentiment cata-

lanista. Se'ns preguntarà perquè, aleshores, defensem el nacionalisme català. En nom de la llibertat. De quina? Dels grups històrics, dels grups ètnics. Així —es tornarà a objectar— es cau en conservadurisme, també. Respondrem que és cert, i que aquest és un drama íntim de molts esperits que tot i acceptant el dret dels nacionalismes naturals, presenten que, per una llei de gravetat política, aquests nacionalismes esdevindran conservadors.

El problema contemporani, per a molts, resideix en l'opció entre la pàtria i el socialisme, entre la lluita de classes i la unitat espiritual de les pàtries. El nacionalisme català ho ha resolt declarant-se contra tot lo que pugui afeblir la seva doctrina, o a Catalunya, encara que sigui passatgerament. El proletariat català ha resolt, també, declarar-se contra el nacionalisme. És clar que's poden unir, teòricament, les dues doctrines, però també és clar que, fatalment, la nacionalista esdevé conservadora i la socialista antipatriota.

Els feixistes han tallat el nus gordià d'aquesta pugna, i a Itàlia la pàtria ha estat avantposada al dret. Però el problema punyent, resta. La pugna seguirà anys i anys...

PARADOX

El míting del "Bosque"

Totjust allunyades de Barcelona les dues persones que aquí havien exercit en matèria social una llarga dictadura tràgica, ha recomençat l'actuació del sindicalisme perseguit i acorralat. Davant la multitud que el passat diumenge omplia el teatre del «Bosque» i que remorejava pels voltants per no haver trobat a dins lloc on encabir-se, l'espectador imparcial podia comprovar plenament la persistència a la nostra ciutat d'una vigorosa força obrera, d'ideals potser una mica imprecisos, però orientats cap a les grans transformacions humanes. La il·lusió de destruir el moviment obrer apareixia vana en veure aquella resurrecció dels entusiasmes i de la cohesió del nostre proletariat.

Aquest segueix ocupant el seu lloc social, ben diferentment del que's creien els qui se l'imaginaven ja desfet i escampat en un fraccionament d'individualisme escèptic i poruc. Cal, doncs, que tothom compti amb aquesta força i que ningú no torni a fer-se la funesta il·lusió de poder-la destruir amb procediments de crueltat i de terrorisme.

El fet d'aquesta gran força aparegué als ulls de tothom en el gran míting celebrat pel Sindicat únic al teatre del «Bosque». La lliçó que representa aquest acte ha d'aprofitar-la tothom. Han d'aprofitar-la, en primer lloc, els directores de la massa obrera. Molts d'ells deuen pensar que no és una bona orientació, que no són uns bons mètodes de lluita aquells que han fet possible durant dos anys la inactivitat col·lectiva d'una multitud obrera tan nombrosa i tan disciplinada com la que s'aplegà en el local i als seus voltants. Solament una estratègia equivocada o uns generals poc intel·ligents poden dur a la desfeta i a la catàstrofe un exèrcit tan nombrós i tan brau.

Els discursos pronunciats en el míting del «Bosque», en conjunt dignes de lloança, fan creure que s'ha iniciat la rectificació de procediments en els directores del nostre obrerisme i que s'ha inaugurat, per tant, una nova època en el sindicalisme català. Si a la lliçó de sang i de dolor rebuda a Barcelona, s'afegeix la lliçó que vé dels recents fets estrangers, es tindrà la base per a una actuació nova, que no ha de significar l'abdicació de nobles idealitats, sinó la renúncia als procediments que han tingut una part principal en la crisi profunda del moviment sindicalista.

Els obrers catalans han d'actuar en la

defensa de llurs interessos de classe sense perdre de vista les dues grans realitats que tenen al davant. Aquestes realitats són: el moviment nacionalista de Catalunya, en el qual els incomprendibles volen veure un fet exclusivament burgès, i el moviment universal de resistència a l'acció de dictadura i de coacció amb què volien imposar el triomf de les pròpies idees les traccions violentes del camp obrer. Ara més que mai es veu ben clarament, pel doble exemple de dins i de fora, que no sempre els procediments de violència condueixen a la victòria i que el plantejament de la lluita en un terreny inadequat, lluny de portar la ràpida victòria i la triomfal implantació de la societat nova, provoca una reacció en sentit antiobrera, reacció que si bé no és capaç d'impedir la victòria futura de la causa obrera, retrassa aquesta victòria considerable i augmenta sense cap utilitat pràctica les misèries i les engúnies dels treballadors.

Que de la persecució dels dos darrers anys en surti purificada la fe obrera i en surti netejada d'errors la concepció de la lluita social.

FULMEN

L'onada de peresa

La Publicitat ha obert una enquesta per a sapiguer a quina hora convindria començar els espectacles nocturns. Tenim la seguretat de que l'opinió general, compresa la d'empresaris, actors i públic, es decantarà en contra de l'actual costum de començar a les deu de la nit, però tenim també la certesa de que no trigarem en veure començar els espectacles a les onze.

Contra el parer i l'interès d'uns i altres hi ha la peresa de tothom. La gent no porta pressa i ho fa tot tard. Dina a les quinze, sopa a les trenta, va al llit a qualsevol hora i es lleva quan el porc canta.

Nosaltres recordem de quan dinàvem al punt de mig dia i, per aquest motiu, de les dotze en deiem *les piadoses*. Llavors sopàvem a les set en punt, i a les vuit, hora de començar, erem al teatre. A mitja nit just podíem ésser entre llençols, perquè si el drama era molt llarg i no s'havia acabat a les onze, sortíem del teatre abans de la peça, sàinet, ball o fi de festa amb que acabaven els espectacles.

Avui dinem a les dues tocadetes i el dia que, imitant als marselesos, ens acostumem al vermut, dinarem a les tres de la tarda. Sopem entre nou i deu i no portem pressa per a anar al teatre, perquè ja sabem que a les deu comencen amb una peça qualsevol i l'obra seria no la posaran fins a les onze ben tocadetes. Hom surt a les dues del teatre i sent la necessitat del respopó i del passeig per a digerir-lo. En la necessitat de dormir ja no s'hi pensa i molt menys en l'obligació de llevar-se.

Així, de mica en mica, la peresa va retrassant les nostres habituds i ben aviat dinarem a les cinc de la tarda, soparem a les onze de la nit, començaran els espectacles a la una de la matinada i anirem a dormir quan el sol surti.

I, fet el tom, el desordre ens haurà portat l'ordre. La gent de bones costums dinarem a les dotze del migdia, quan els altres esmorzin, soparem a les set de la tarda, quan els *snoobs* dinin i a les vuit del vespre anirem al teatre a veure la funció vermut, que en lloc de tenir lloc com avui de cinc a vuit, s'anunciarà de vuit a onze. I a les dotze de la nit ens ficarem al llit, seguint les bones i sanes costums de quaranta anys enrera.

La nostra opinió és, doncs, de que els espectacles comencin a les vuit en punt, i no cal forçar les coses per a arribar-hi, perquè la mateixa onada de peresa que ens gronxa ja ens hi portarà.

JEPH DE JESPU

D'AQUÍ I D'ALLÀ

—Diuen que el Parlament s'obra?
—Es clar que sí!... Això no sap?
Sobra i de no reformar-se,
eternament sobrarà.

Aquest senyor Mussolini
ens farà tornar tarumbes:
devegades sembla un geni,
devegades sembla un bútxara.
La funció està començada...
Com seguirà? Aquí està el dubte.
Veïem si acabarà en glòria,
veïem si acabarà en puntal...

«En Melilla planto un pino
i en el Peñón una parra...»
perquè amb l'ombra de les fulles
la gent no vegi el que passa.

Ahir trobo a un diputat,
que per cert és de la dreta,
i li dic: —Doncs, tan mateix
se'n tornen allà a fer feina?
—Ca! —em responqué, mig cremat:—
Tot allò és pura comèdia.
Quina feina vol que fem
per mil miseres pessetes?

Avui, avui fa quatre anys
que la guerra va acabar-se,
i encara no sabem bé
la pau que va fer-se on tanca.
Cada cop que ho preguntem,
ens passa una cosa estranya:
o veïem alçà un garrot
o peta una canonada.

Els turcs han anat a veure
al seu soberà, i li han dit:
—Declarem vacant el trono;
ja pots tocar el dos d'aquí!
El soberà ha dit que *buena*
i com que «no estava escrit»,
ha calat foc a la pipa...
i s'ha quedat tan tranquil.

Ave Maria puríssima!...
A Madrid han reparat
que la Constitució és vella
i que s'ha d'apedassar.
Mireu si això no són ganes
de ter veure el negre blanc!...
Que la Constitució és vella!...
Si encara no ha servit mai!...

El comte de Romanones
ha anunciat molt formalment
que, així que el Parlament s'obri,
«farà foc contra el Govern».
Però com que, abans de dir-ho,
s'ha posat d'acord amb ell,
podem estar seguríssims
de que no succeirà res
o que, si de la batalla
algun infeliç en reb,
serem, com sol passar sempre,
els pobres contribuents.

C. GUMÀ

NOTES DE FORA

LLORET DE MAR

Un nombre de benemèrits veïns d'aquesta vila ha presentat al governador de la «provincia» un recurs d'alçada contra un acord inadmissible que la majoria de l'Ajuntament ha prèns venent terrenys comunals a un particular.

Convé que el poble s'enteri d'aquest afer escandalós, puix per a afavorir a un amic del batlle o nebot del Secretari de l'Ajuntament, han sigut posats a prova tots aquells procediments rebutjats per la consciència dels homes dignes.

El terreny en qüestió està situat al peu de la platja i ha sigut venut al insignificant preu de 15 cèntims el pam, «siguent així que en aquell mateix lloc i amb situació inferior el mateix propietari els ha pagat a un particular a una pesseta el pam».

Fa anys que l'Ajuntament va vendre terrenys, en aquell mateix lloc, a 25 cèntims pam, quan la propietat no havia adquirit encara el valor extraordinari que té avui.

Lo que passa aquí ja passa de *taca d'oli*. Fa dos anys que els senyors que han votat a favor d'aquesta venda, varen ésser elegits regidors, no per la voluntat del poble—que ja saben ells que no els hauria elegit—sinó degut a una maniobra indigna que els va proclamar amb arreglo al article 29, proclamació que fou anul·lada per la Comissió Provincial i que degut a una combinació d'En Ventosa foren anomenats electes pel ministre de la Governació.

Aquests homes immorals i que han traficant amb els lligítims interessos del poble, són els que a totes hores parlen de *moraltat* i d'altres coses per l'estil, i els que mentre ells puguin atendre els interessos particulars de la *camarilla*, és tot lo que de sí poden donar.

Si com se fracta d'interessos lligítims del poble que res a ells els hi costen, haguessin sigut interessos particulars, hagueren sigut tan miserablement llençats!...

Ho dubtem.
Mereixen especial menció els regidors senyors Gallart, Botet i Pagès, que sapigueren defensar amb tota sa puresa la confiança que el poble té depositada en ells.

Convé que el poble treballador, resignat i soferit, sàpiga que la majoria *lliguera-conservadora-maurista* tot d'una peça, formada pels senyors Ballhatinas, Parés, Fàbregas, Antonijuan i Reyné, foren els que votaren en pro de la venda. I per avui prou.

CLAR I NET

MANRESA

Molt temps fa que tenia ganes de parlar des de LA CAMPANA DE GRÀCIA del comportament dels representants republicans del Consistori amb motiu de l'any ignacià (les festes més reaccionàries que's coneixen), però, fillets, no puc més al veure tanta covardia per part d'aquests senyors que en volts d'eleccions són tan avençats, i que quan han conquistat una acta, ens resulten tan clericals. Els jesuïtes valguent-se de la falta d'esperit d'aquests representants del poble, i sapiguent que a tot els diuen amèn, no fan festa ni festeta que no invitin a l'Ajuntament, i els nostres com un sol home s'hi apropren, ja que cap és capaç de protestar de tanta farsa i d'aquesta manera es passegen als regidors republicans com a clericals

i posant-los en ridícul davant de la oposició lliberal que va fer tots els esforços necessaris per a tenir una representació digna de la nostra idea per a defensar als molts ciutadans que no pensen com els clericals i que per desgràcia en qüestions religioses ens han resultat uns gallines.

M.

REPICS

La Rambla perilla. Sembla que se la vol obrir pel mig, de cap a cap, amb motiu de les obres del Metropolità. Si a la Rambla se l'obra pel mig, a Barcelona se li arrenquen les entranyes. I si Barcelona deixa fer impassiblement, serà que no en té d'entranyes o que les té molt negres.

Ara si que diu que va de debò això del viatge

regi. Diu que vindran el rei i la reina. La reina te de donar algunes instruccions respecte a les seves habitacions en el palau reial en construcció. I quan el palau estigui fet, els reis vindran a passar llargues temporades en nostra ciutat.

Ai, els nostres botiguers! Quina lluita per a poder posar allò de: *Proveedores de la Real Casa*. I amb tal motiu, apujar els preus, naturalment.

El miting del teatre del Bosc ha fet mal de ventre a molta gent que adorava a Martínez Anido i a Arlegui com a una Providència amb sabre. No està bé viure tan confiat en el món. Perquè no hi ha res etern. Ni la Providència, que està subjecte, com tot, als canvis de ministeri o d'opinió dels ministres.

No es pot negar que la destitució dels generals Martínez Anido i Arlegui ha provocat entre els obrers, una activitat molt gran, però pacífica. El desig de pau hi és per les dues parts. I volem creure que hi haurà pau.

Serà un motiu d'orgull per a Barcelona poder dir: No necessito el sabre per a res.

L'Alt Comissari en el Marroc es mostra optimista. L'optimisme d'aquest home passarà a l'història. Però així i tot no arribarà a eclipsar a l'optimista barceloní, aquell de l'*ara va bé!*

Que els regionalistes perdien: ara va bé! Que mig perdien: ara va bé! Que guanyaven: ara va bé! Així mateix l'Alt Comissari. Creiem que un dia cridarà: ara va bé! I serà que tot s'haurà perdut, bous i esquelles.

Lerroux diu que les esquerres no han de pendre el poder fins que hagin conquistat l'opinió. Si és ell qui l'ha de conquistar, a l'opinió, ha emprès mal camí. Com més coses diu, com més coses fa, més se li escapa de les mans com una anguilla llisquenta. I és que En Lerroux és també dels que parlen massa.

En Lerroux i En Bergamín s'han gastat brometes. Petites sàtires, petites ironies que no volen dir res. I els diaris en fan plat. Però l'opinió se'n riu de tot això. Són tonteries, són olivetes que no valen la pena. De l'enginy d'En Lerroux, per més coses que digui, no se'n podrà fer un llibre. I això que és un home que tot se'n va en paraules!

Batallades de tot arreu

EL CAP DEL FEIXISME

El senyor Mussolini de qui nosaltres fa temps venim seguint les inquietuds, ha assolit el poder. Ningú, o quasi ningú, no fa molt temps, hauria cregut que aquest home que volia crear el comtat del Feix esdevingués de sobte el primer italià.

Qui hagi seguit el camí polític fet per l'home que avui governa Itàlia, haurà vist en ell un grupat de bones qualitats, però d'aquestes ben poques de governant.

Si el senyor Mussolini per a arribar al poder

En Mussolini cap del feixisme, avui jefe del Govern italià

hagués emprès viarany menys apoteòsics, diríem posats més en la política en us, poca fóra la importància que el passat de la seva vida tindria per a lo futur. Però el cap del feixisme ha volgut donar al moviment per ell comandat, tots els caïres d'una redempció i cal sapiguer que l'actuació ha d'ésser íntegra quan es vol fer de redemptor.

Altra de les qualitats que cal tindre i si pot ésser sobrer, és energia, audàcia. Això, indubtablement, manca a En Mussolini que havent-se un dia, per mor del seu ideal, per defensar-lo, posat front a front de l'Estat constituït, davant l'amenaça dels caps de l'exèrcit italià rectificat tot d'una la política que anava seguint. Aquella fou la primera i grossa concessió feta al rei. Fou la humiliació davant el poder contra el qual lluitava. Fou la primera súplica.

Una vegada en el poder el feixisme, obtingut el desitjat pel senyor Mussolini, cal fixar-se amb quin és el seu programa de política exterior tot i deixant, si així es vol, el de la interior, que de passada sigui dit, és una mena de farcell mal lligat i sempre a punt de trencar-se. La política exterior, doncs, del nou cap del govern italià, respon talment, malgrat ell ho vulgui, a una política agressivista. De moment, hem de convindre que han passat les polítiques d'agressió.

L'esdeveniment del feixisme a Itàlia més aviat ha estat acollit amb reserves que altra cosa per les demés potències.

Cal esperar que aviat s'aturarà l'empenta d'En Mussolini.

LA MODEL

Espanya, ben mirat, podria ésser una casa gran, espaiosa, plena de llum i de flors, d'alegria, habitada per una nombrosa i avinguda família i per alguns coneguts o diem-ne amics. Però ve't aquí que per obra i gràcia dels governants que li toquen en sort, en lloc d'això, és una casa sense escombrar, plena de pols, de mobles sense endregar, de teranyines, i l'habiten una família que no passa hora que no s'esgarrapi i si bé els amics hi són, hi són per força. Els governants espanyols tenen la virtut de convertir-la en una mena de casa de visites, que diríem.

Però malgrat aquest desordre, els que governen a Espanya són gent que no els manca humor ni ganes de fer barrila. Són tranquils *farrucos, fachendosos* i de viva la gresca... mentre pagui un altre.

Hi ha vegades que s'entretenen amb la totalitat del país. En aquests casos un ministre qualsevol s'entreté explicant contes a la Cambra popular mentre els dignes representants del poble hi fan un son o bé un altre ministre qualsevol fa xistos després de despatxar els assumptes, convertint així les declaracions ministerials amb una mena de *pasatiempo* i sèrie de *cuENTOS* *baturros para refocilamiento* del país moltó.

Però no n'hi ha pas prou amb això. Cal altres divertiments de més importància. Un d'ells és la model, senyora a la qual engiponen tots els trajos que les pecadores mans d'això que en diuen ministres tenen a bé confeccionar. La model d'Espanya, és la «provincia» de Barcelona.

Que a un se li acut qualsevol cosa, una extravagància, quant més extravagant millor, ja se sap: la senyora «provincia» de Barcelona se la provarà i si resulta ho declararem d'us obligatori.

Espanya, com altres pobles, es troba amb l'agreuïment del problema social. Cert que an aquí aquesta gravetat és palesa més fonament. Però ben mirat en el reste d'Espanya i en alguns llocs particularment, el problema social adquirí proporcions alarmants. Doncs bé: el govern se li acut, per a solucionar la qüestió social, fer de la més extremada repressió, com a prova, s'entén. I com que era de prova, és clar, Barcelona va ésser la víctima. Que la repressió no ha resultat. Està bé; ells no han perdut res. No extenent el remei, en paus.

Ara han pensat amb la sindicació. Resolen que sigui voluntària i no forçosa. Engiponen un decret més llarg que un dia sense pa, total per a no dir res. Però, com que no estan segurs dels seus bons resultats, cap a Barcelona s'ha dit. Veurem si resulta.

Hem dit model i potser hauríem de dir víctima, car al cap i al fi això és. Barcelona, pels governants espanyols, vé a ésser una mena de malalt pobre al que cal fer una operació i no estan en sala de pagament li apliquen tots els nous remeis que van apareixent per a aplicar el que dongui més satisfactoris resultats an els malalts que ho paguen bé o que són ben vistos per l'amo.

LES CAMISES NEGRES

Quan el 1917 esclatà la revolta bolxevista a Rússia, quan els homes de l'estrella roja assoliren el poder, diguerem i seguim dient que a semblança del 93 amb la burgesia, l'obrerisme havia passat a ésser la classe dirigent. Efectivament, Rússia fou el poble destinat a portar a cap aquest rellevament històric igual que un jorn ho fou

Els feixistes camí de Roma

França, igual que un jorn ho foren d'altres, igual que a l'avenir altres pobles ho seran.

Ve't aquí, doncs, que tan prompte quedà establert el govern bolxevic a Rússia, una munió de pobles, també complint una missió dins la història, s'hi oposaren obertament. Però, bé és cert que no foren els pobles quins s'hi oposaren, ni d'aquests, potser, la classe capitalista algunes vegades per diversos motius amb franc desacord amb el seu govern, sinó i únicament els governs, és clar que sempre interpretant més o menys encertadament el pensar de la classe que els sostenia.

Calia, doncs, que la propietat, l'ordre establert, la moral imperant i tot plegat, es vegessin representades per quelcom que neta i clarament fos, no la oposició, sinó l'antitesi de l'onada roja que de Rússia estan amenaçant d'extendre's arreu de Europa

Si un poble emprengué l'ofensiva, és natural que un altre emprengués la defensiva. I per aquest afer ha sigut elegit el poble italià que ha resumit amb el feixisme la mena de pensar d'aquells que s'oposen a l'esdeveniment del govern obrer.

Calia un distintiu. Si a l'Orient era el roig el color predilecte, a l'Occident es quedaren amb el negre, no sabem si per a passar desapercbutos en l'ombra de la nit o perquè la sang si coneixés menys.

Una munió de camises negres omplen Itàlia que a fe que altre color es mereix pel seu cel i per la seva llum.

Negre, per la tradició, és dol. Itàlia està de dol. I fins potser tot el món. Qui diu de dol, diu amb lluita. Lluiten dos colors: el roig i el negre. L'un representa el passat aferrissat a no deixar lo que per tant temps ha sigut seu. L'altre, el roig, representa el demà ja començant.

A priori és difícil adivinar quin dels dos sortirà amb victòria. Més que res, és qüestió de creure. Un hom, francament, veu que el color negre es va descolorint per a deixar lloc al vermell.

L'ENTERRAMENT

El aliats han fet de tot. De lo que han fet més ha sigut de bugaderes. Qüestió que s'ha promogut o es promou, qüestió que hi han de posar el nas i qui diu el nas diu la grapa que és molt pitjor, car la grapa dels aliats és de les grosses i de les que apreten fort.

Sembla talment que la victòria, victòria que nosaltres celebrem i celebrarem sempre, els hagi donat dret per a eregir-se per propi dret tutors, protectors i padrins de tothom.

Nosaltres si poguessim fer-ho, és a dir, si fos

LA LLUITA EN ORIENT

França, Anglaterra... i Turquia (De L'Asino)

possible que se'ns escoltés perquè de fer-ho, ningú ens en priva, aconsellaríem a tothom que s'abstingués de cercar l'apoi dels aliats, ni apoi, ni consell, perquè demanar un consell és tant com donar-los-hi entrada i quan entren ja són ben bé a dins i quan són a dins no hi ha ningú capaç de treure'ls.

Que ho digui Turquia. Guanya la guerra, Grècia queda esclafada, i com s'hi res. Fet i fet no hi ha tal victòria turca. Lo que hi ha és la victòria dels aliats que han procurat soterrar als hel·lènics i ara volen enterrar als turcs. I així una vegada colgats els dos enemics, ells, els componedors, els directores d'escena com si diguessim, es rentaran les mans i tan fresquets.

Això de fresquets és un dir. Els turcs són murris. Podria donar-se el cas que mentre els aliats pensessin que són morts ells fessin l'orni i de cop i volta parodiessin al Llätzer, però amb un garrot a la mà.

UN REI

Encara que parlant empíricament ésser rei costa ben poca cosa, això no serà si el rei ho vol ésser-ho i demés està capacitat per a ésser-ho, coses aquestes no gens corrents, car quasi sempre acostuma a succeir lo contrari.

El rei, cap a cap de l'Estat, igual en el cas de ésser absolut com constitucional, es deu al poble.

Mussolini i el seu Estat Major

En el primer cas, perquè ell és qui deu interpretar, fiant-se del seu talent, els desitjos del poble que regeix. En el segon, perquè la seva obligació és obeir els manaments que reb del poble, que el consent.

Pocs són els reis que de semblant faisó obrin, car quasi sempre escolten primerament els dictats del seu orgull i els consells d'aquells que segurament estan més distanciat del poble.

Però la història ens ha reservat una sorpresa, i força agradable per cert. Hi ha hagut un rei que ha sapigut lo que ha d'ésser un cap d'Estat i demés que s'ha recordat que abans que home era rei ja que lo interessant en aquest cas no és pas l'home en sí, sinó el rei. Aquest monarca, diguem-ne sapient, diguem-ne Estat, és el rei de Itàlia. El cap de l'Estat italià ha sapigut ajustar-se, davant el moviment feixista, dins la més estricta constitució i dins la més sùbtíl política.

El feixisme, no aneu a esbrinar les causes, esdevingut moviment popular, exigia un canvi radical de política. Hauria pogut donar-se el cas, que el Feix, en lloc d'una transició hagués trobat una oposició. Això hauria succeït en altres països. En aquest cas, a la sang vessada durant la lluita partidista, s'hi hauria hagut d'afegir la produïda per la guerra civil.

Però el rei d'Itàlia ha sapigut estalviar sang i lo que és més gran: ha sapigut obeir al seu poble. Ell ha obert el camí al feixisme, li ha donat el govern perquè el demanava, perquè l'exigia. Ha fet més. Ha fet doblegar els genolls davant el tron an els terribles partidaris del Feix.

El perill està, no pedaçat, conjurat. Si verament el feixisme respon a les necessitats que sent el poble italià, la seva estada en el poder serà llarga. Si per lo contrari, és una ficció, fruit tan sols d'un moment passional, la seva mateixa obra el farà caure i les coses tornaran allà on eren o més endavant. I aleshores s'haurà realitzat el veritable canvi d'orientació política.

Cal confessar que els italians poden estar satisfets del seu rei.

AUCA DEL GOBERNADOR MALO

1. En el acto que nació un gran reniego soltó.

2. De pequeño a la nodriza le soltó una real paliza.

3. En la escuela sin testigos azotaba a los amigos.

4. Y solía atar cencerros a la cola de los perros.

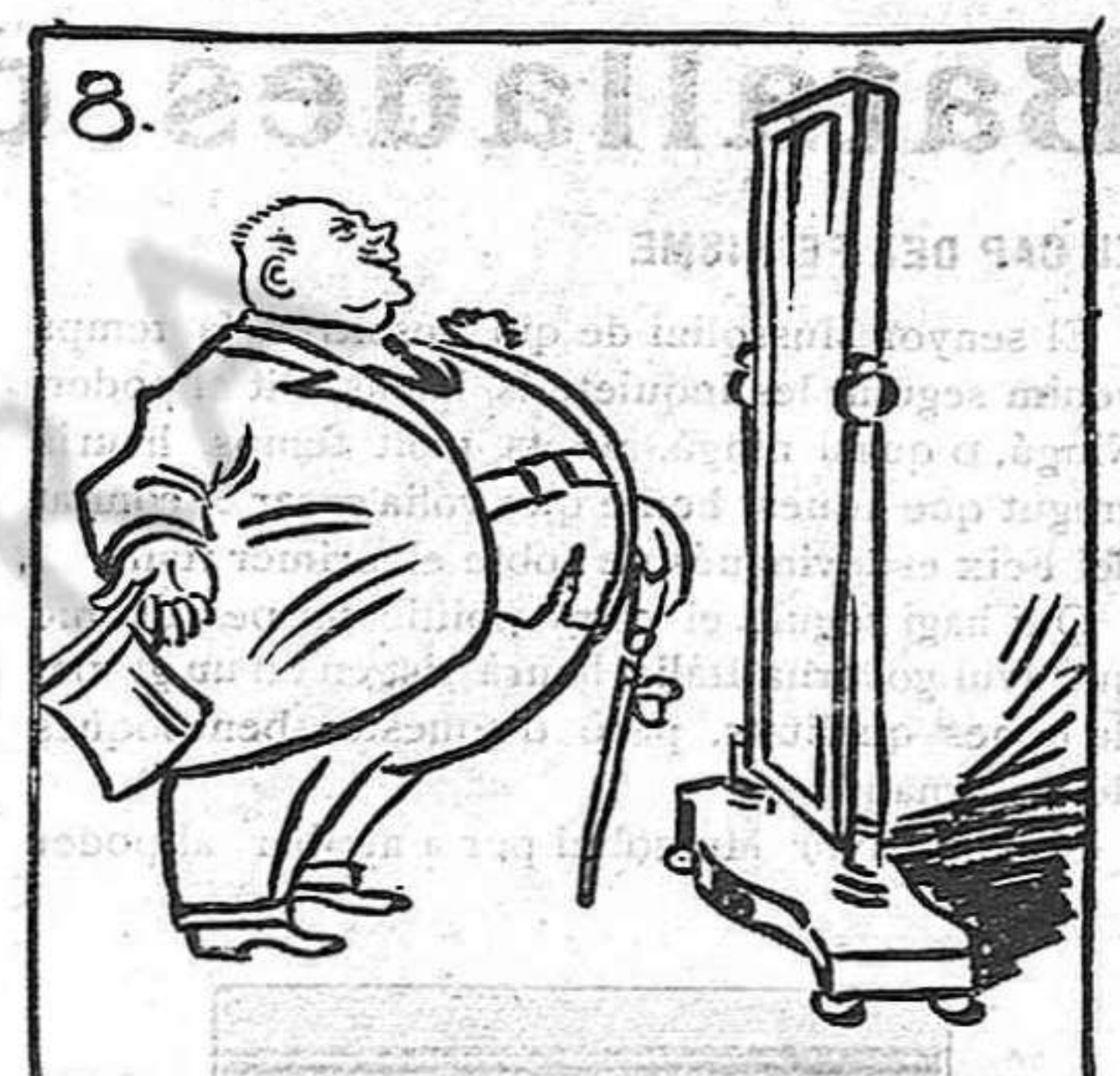
5. De las lindas modistillas pinchaba las pantorrillas.

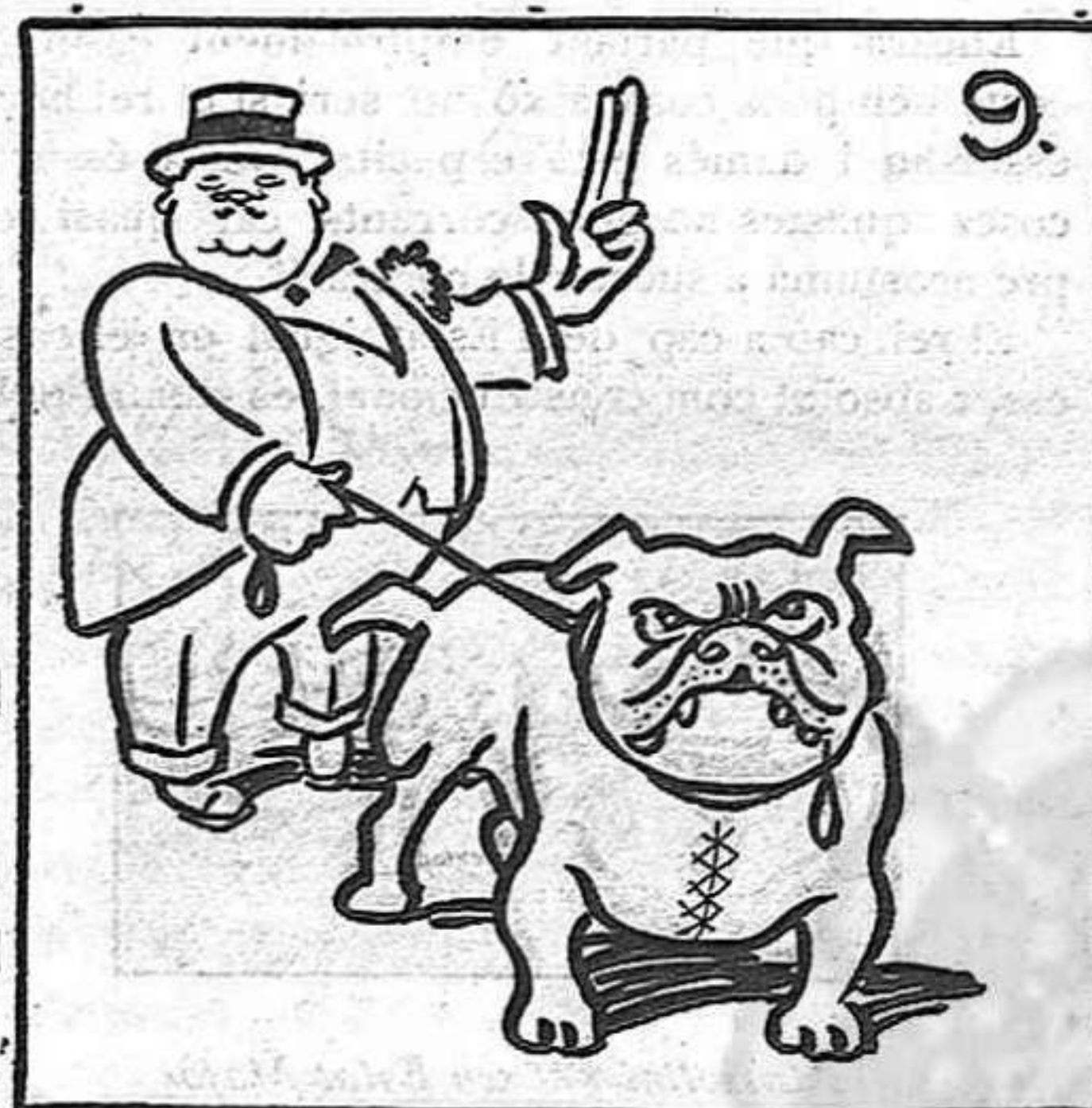
6. Pintar quiso a la acuarela más no ganó ni una pela.

7. Por guapo y por lamedor le hicieron Gobernador.

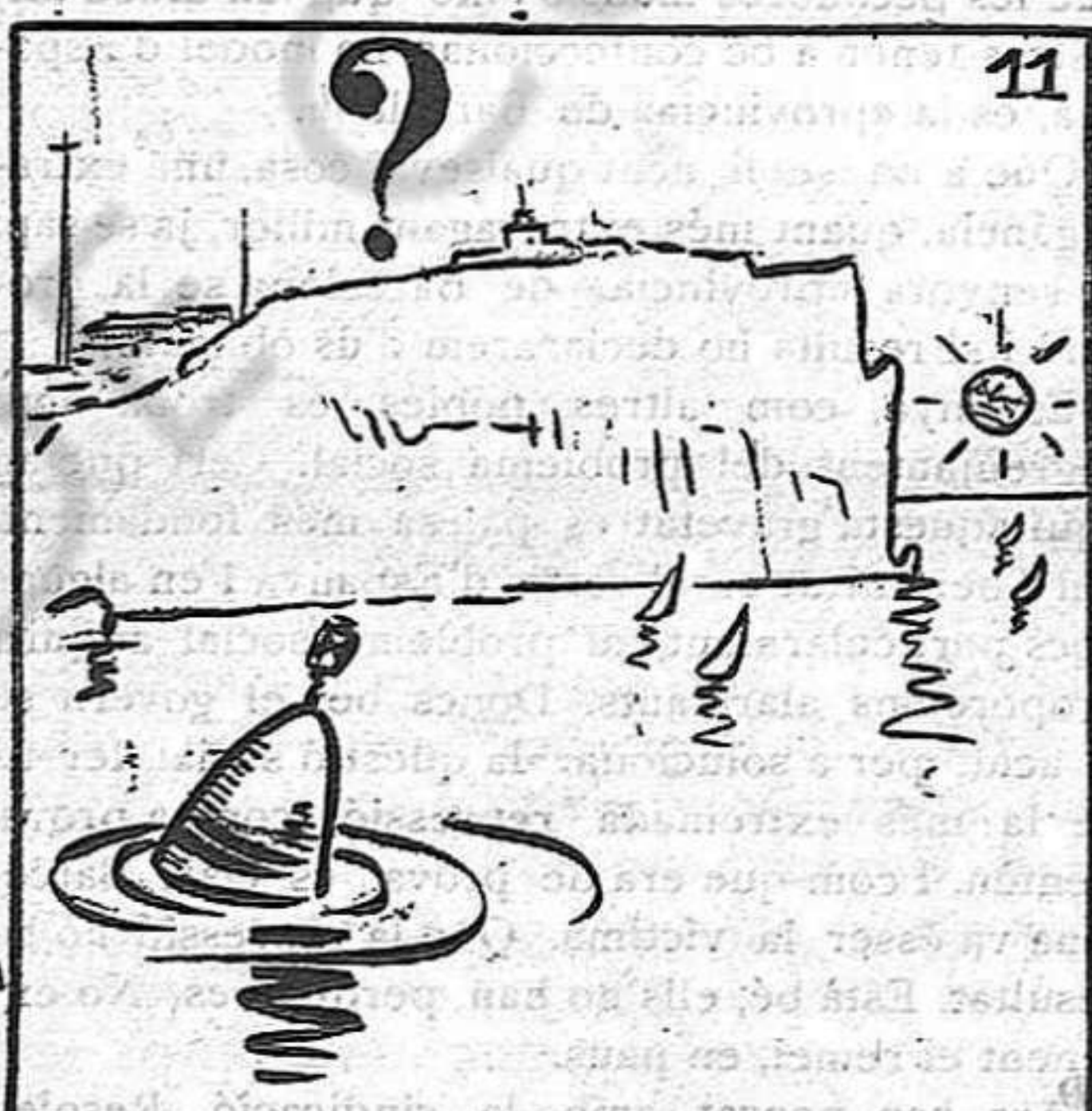
8. Al saberlo soltó un ternero, más luego se puso tierno.

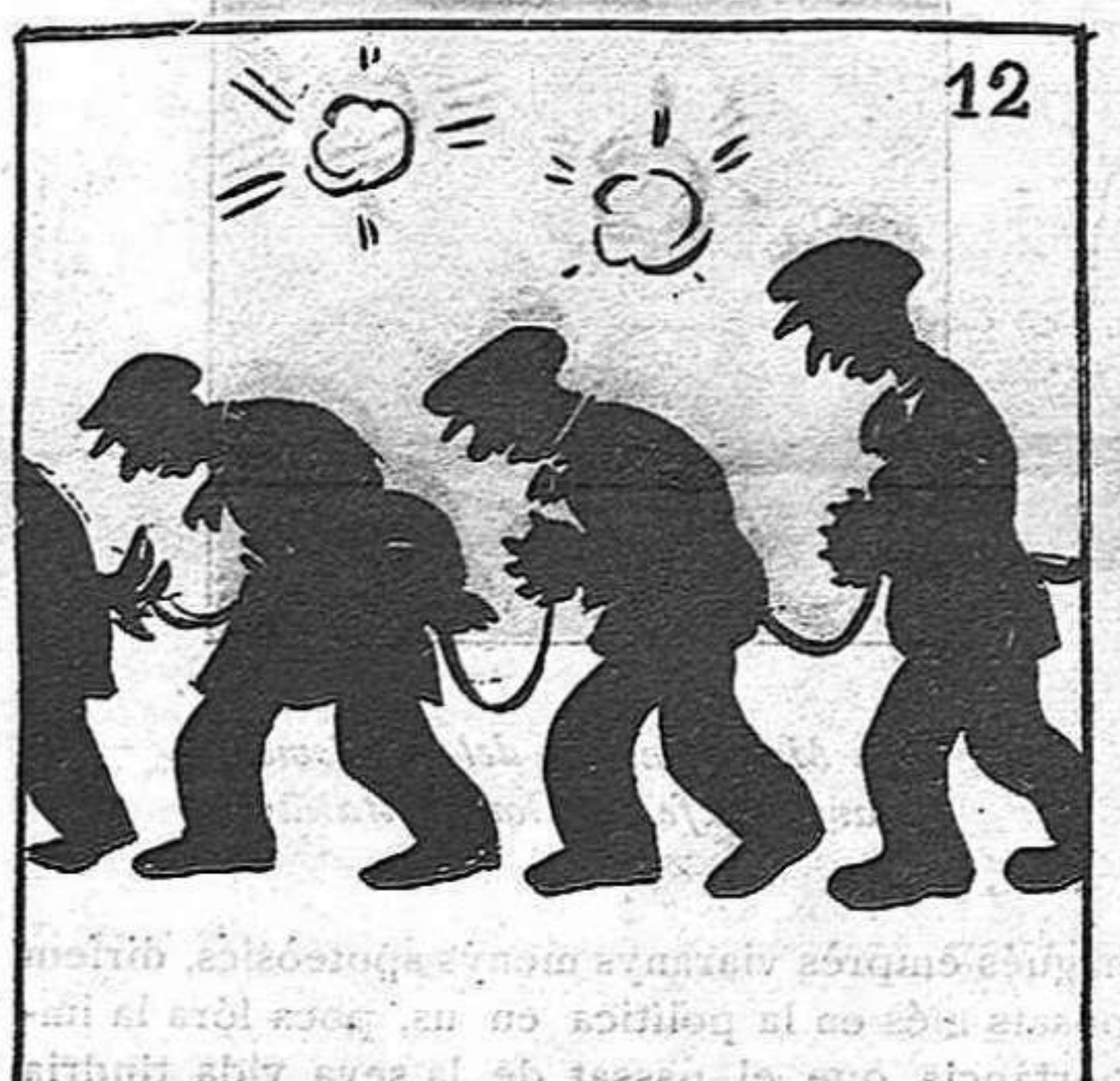
9. Se entregó alegre y confiado a un detective tronado.

10. Clausuraba presuroso cuanto creyó sospechoso.

11. A quién armaba tabala lo trasladaba a la Mola.

12. Y las cárceles llenaba de gente que trabajaba.

13. Este quiero, este no quiero se hizo un Herodes de fiero.

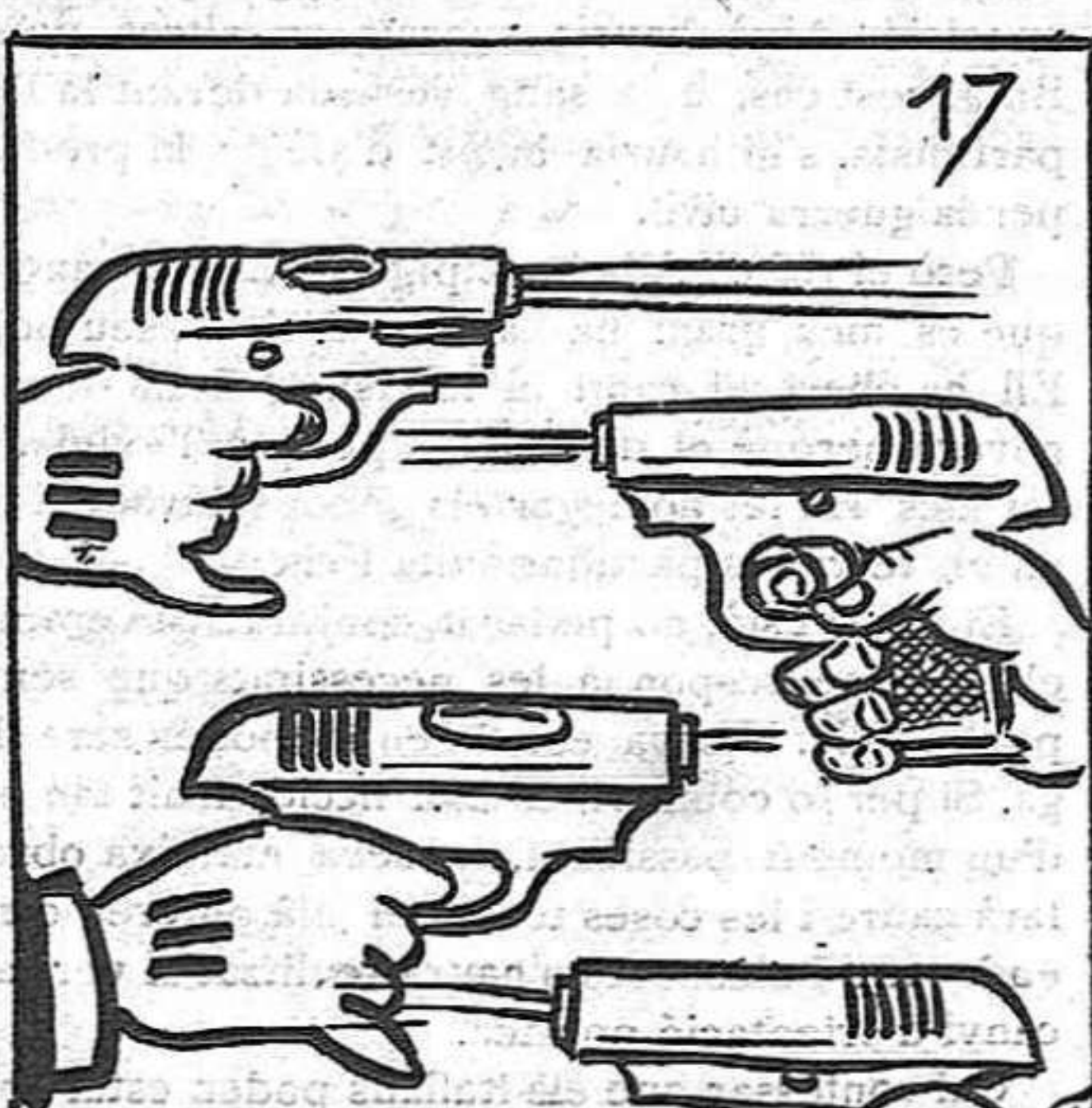
14. Y a pequeños comerciantes perseguía cual bergantes.

15. Hasta a las marmañeras ponía a cuarto las peras.

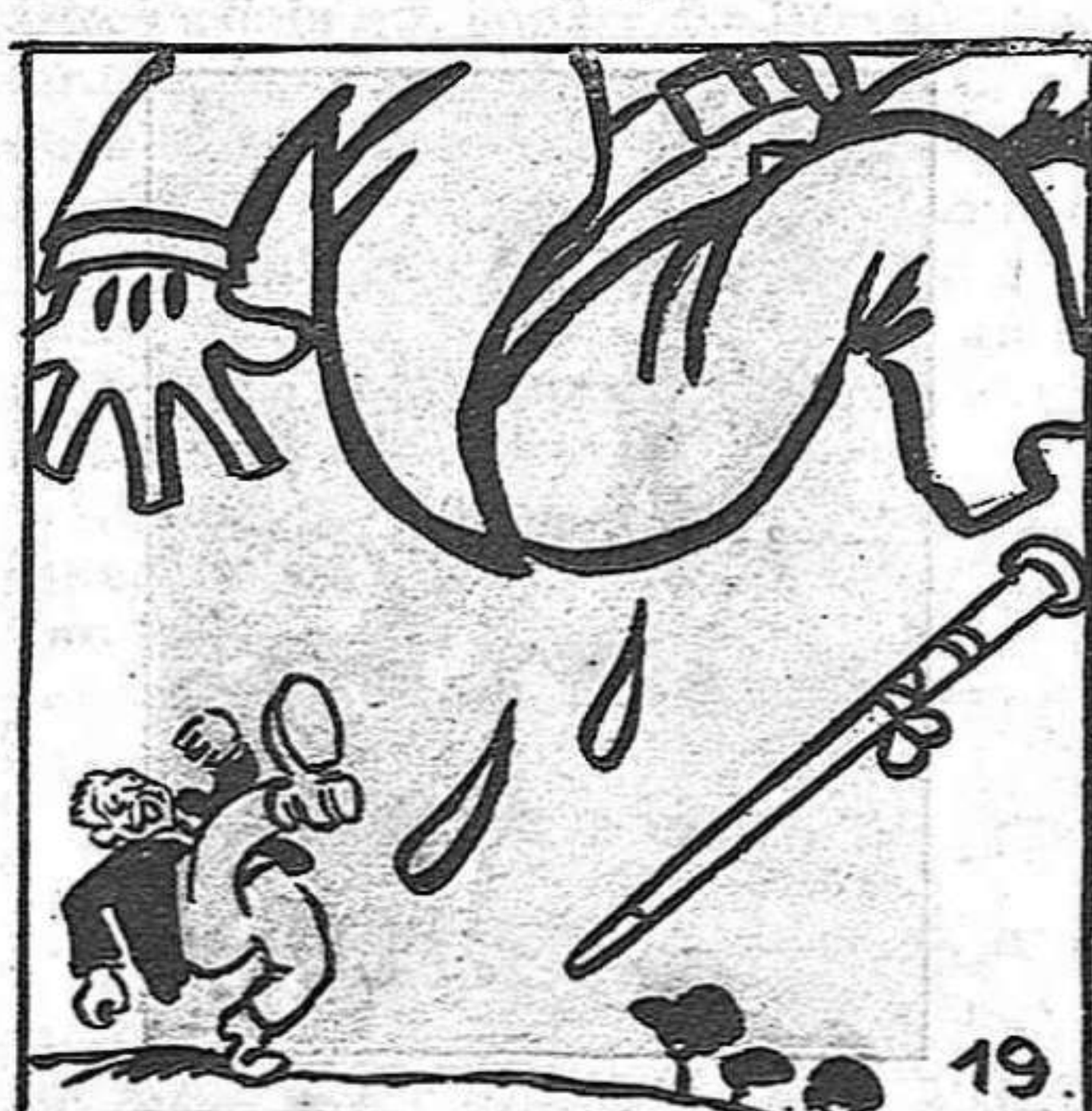
16. Obligó llevar pozal a los que de él hablaban mal.

17. El país con su gobierno convirtiéndose en un infierno.

18. Cuando una noche serena se escapó de una muy buena.

19. Y al día siguiente fué que murió de un puntapié.

20. El demonio agradecido le dará su merecido.